

عنوان مقاله:

طبقه‌بندی الگوهای سینوپتیکی بارش‌زا در سواحل دریای خزر

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش‌های جغرافیای طبیعی، دوره 46، شماره 1 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

ام السلمه بابایی فینی - استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه پیام نور

ابراهیم فتاحی - دانشیار پژوهشکده هواشناسی

خلاصه مقاله:

با توجه به ارتباط تنگاتنگ الگوهای گردش جوی و عناصر اقلیمی، می‌توان پدیده‌های فرین آب‌وهوایی، مانند سیل و خشکسالی و دوره‌های خشک و تر را به تغییرات الگوهای گردش جوی نسبت داد. برای طبقه‌بندی الگوهای سینوپتیکی بارش‌زا، داده‌های گردآوری‌شده میانگین روزانه تراز ۵۰۰ هکتوپاسکال و فشار سطح دریا طی دوره آماری ۱۹۵۰-۲۰۰۸ مورد استفاده قرار گرفت و برای ارزیابی نقشه الگوهای بارش، داده‌های مجموع بارش روزانه طی دوره آماری ۱۹۶۰-۲۰۰۸ جمع‌آوری شدند. با استفاده از روش تحلیل مولفه‌های اصلی، همه روزهای مورد مطالعه را به هجده گروه تقسیم‌بندی شدند و پس از آن، نقشه‌های ترکیبی تراز ۵۰۰ هکتوپاسکال و فشار سطح دریا برای هر یک از تیپ‌های هوا تهیه شد. برای ارزیابی رابطه الگوهای گردش جوی بر احتمال وقوع بارش و شدت بارش، شاخص PI مورد استفاده قرار گرفت. نتایج پژوهش حاضر نشان داد، الگوهای گردش جوی ۱CP، ۱۲CP، ۵CP، ۴CP و ۱۵CP جزء الگوهای بارش‌زای شدید و فراگیر و الگوهای گردش جوی ۱۷CP، ۱۶CP، ۱۳CP، ۷CP و ۱۸CP جزء الگوهای بارش‌زای ملایم هستند. از نظر توزیع فراوانی سالانه، الگوهای گردش جوی ۳CP، ۱۳CP، ۵CP و ۱۵CP در سرتاسر سال و الگوهای گردش جوی ۲CP، ۶CP و ۱۰CP در فصل تابستان، فعالیت دارند.

کلمات کلیدی:

الگوهای گردش جوی، تحلیل مولفه‌های اصلی، خوشه‌بندی، سواحل جنوبی دریای خزر، شاخص PI

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1298656>

